

LIETUVOS-PRANCŪZIJOS STRATEGINĖS PARTNERYSTĖS

VEIKSMŲ PLANAS (2020–2024 m.)

Lietuvos-Prancūzijos strateginės partnerystės deklaracijos pasirašymas 2009 m. rugsėjo 4 d., Lietuvos-Prancūzijos strateginės partnerystės veiksmų plano patvirtinimas 2011 m. gegužės 31 d. ir Lietuvos-Prancūzijos strateginės partnerystės plano patvirtinimas 2016 m. lapkričio 16 d. suteikė Lietuvai ir Prancūzijai santykiams naujos, iki šiol neturėtos, kokybės. Šiame kontekste Lietuva ir Prancūzija atrado sąlyčio taškų savo pozicijose dėl įvairių Europos Sąjungai reikšmingų sričių, reguliariai palaikė dialogą tarptautiniais klausimais ir padarė pažangą dvišaliame bendradarbiavime.

Siekdamos palaikyti šią strateginę partnerystę ir jai suteikti konkrečią išraišką deklaracijoje nurodytose srityse ir kartu sustiprinti Europos Sąjungos pajėgumą atsakyti į mūsų laikų iššūkius, Lietuva ir Prancūzija bendrai parengė naują partnerystės planą 2020-2024 metams. Plane apibrėžiami tikslai ir bendri veiksmai, išreiškiantys ryžtą dar labiau sustiprinti partnerystę.

Pagal šį planą Lietuva ir Prancūzija siekia:

1- Politinė partnerystė

1.1- Rasti daugiau sąlyčio taškų, sprendžiant ES iššūkius

Europos Sąjungos ateitis

- prisidėti prie „Konferencijos dėl Europos ateities“ darbų, siekiant konkrečių rekomendacijų pristatymo Europos vadovų tarybai 2022 m.;
- siekti įgyvendinti 2019 – 2024 m. ES strateginę darbotvarkę, palaikant glaudų ryšį su ES institucijomis, gerbiant europines vertybes ir ES piliečių teises;
- skleisti pamatines vertybes ir teisinės valstybės principus, kartu su ES institucijomis, taip pat ir su Europos Taryba, kurios Ministrų komitetui Lietuva pirmininkaus 2024 m.

Klimatas ir energetika

- apjungti pastangas, kad, įgyvendinant ir gilinant ES energetikos ir klimato strategiją iki 2030 m., siekiant ES nulinio anglies dvideginio išmetimo į atmosferą balanso iki 2050 m. ir Paryžiaus klimato susitarimo tikslų, būtų pereita prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos; taip pat apjungti pastangas europiniu (ES strategija) ir tarptautiniu (15-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija) lygiu dirbujantis dėl bioįvairovės apsaugos;
- paremti Europos Komisijos žaliajame kurse įtrauktus pasiūlymus, ypač tą, kuriuo siekiama įgyvendinti anglies dioksido reguliavimo mechanizmą prie ES išorinių sienų, suderinamą su PPO taisyklėmis. Mūsų politika, įskaitant ir ES prekybos politiką, turėtų atitikti Paryžiaus klimato susitarimą;

- paremti Europos investicijų banko pertvarkymą į tikrą europinį klimato banką ir svarstyti galimybę padidinti jo kapitalą vidutinio laikotarpio perspektyvoje, kad galėtų svariau prisidėti įgyvendinant Žaliojo kurso tikslus;
- prisidėti įdiegiant ambicingą „Teisingos pertvarkos mechanizmą“, kuris suteiktų apčiuopiamą pagalbą labiausiai perėjimo prie žaliosios ekonomikos paveiktiems regionams;
- tęsti bendradarbiavimą ES energetikos politikos, Energetikos Sąjungos srityse, ieškant branduolinės energetikos vaidmens vykdant žaliąją pertvarką, taip pat bendradarbiavimą branduolinės saugos ir saugumo srityje;
- bendradarbiauti vykdant naują Europos tvarių finansų strategiją, visų pirma klausimais, susijusiais su nefinansiniais duomenimis ir technologijų naudojimu siekiant, kad būtų sutelkti privataus kapitalo srutai perėjimui prie tvarios ekonomikos skatinti.

Vidaus rinka, konkurencingumas ir skaitmeninės technologijos

- prisidėti konsoliduojant vieningą ES skaitmeninę rinką (Europos elektroninių ryšių kodeksas, platformų reguliavimas, asmens duomenų apsauga, laisvas ne asmens duomenų judėjimas, autorių teisių pritaikymas prie skaitmeninio amžiaus, skaitmeninis apmokestinimas);
- skatinti subalansuotą laikyseną dirbtinio intelekto atžvilgiu ir kibernetinio saugumo Europos Sąjungoje stiprinimą;
- paremti EBPO vykstančias derybas, kuriomis siekiama atremti mokesčius ekonomikos skaitmenizavimo keliamus iššūkius, o nepasiekus galutinio susitarimo iki 2020 m. pabaigos, skubų alternatyvaus sprendimo priėmimą ES lygiu tam, kad būtų galima tinkamai apmokestinti skaitmeninių kompanijų gautus pelnus;
- rasti daugiau sąlyčio taškų kultūros ir kūrybinių industrijų srities reglamentavimo ES klausimu, ypač autorių teisių gynimo, vertės padalijimo bei kultūrinės įvairovės sklaidos srityje;
- skatinti Lietuvos ir Prancūzijos bendradarbiavimą proveržio inovacijų ir skaitmeninių technologijų srityje, įskaitant ir abiejų šalių įmonių projektus, ypač pagal būsimą ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programą FP9 „Europos horizontas“ 2021–2027 m., ES inicijuotą skaitmeninių inovacijos centrų plėtrą, abiejų šalių institucijų, atsakingų už inovacijų politikos įgyvendinimą, bendradarbiavimą, taip pat svarstymus dėl ES proveržio inovacijų agentūros įkūrimo;

Daugiametė finansinė perspektyva, ES ekonomikos atsigavimas bei Ekonominė ir valiutos sąjunga

- paremti skubų būsimos daugiametės finansinės programos ir ekonomikos gaivinimo po Covid-19 plano įgyvendinimą, kas užtikrins stiprų ir greitą atsigavimą, užkirs kelią ilgalaikiam ekonomikos nuosmukiui ir sustiprins mūsų ekonominį bei socialinį atsparumą, tuo pačiu investuojant į mūsų prioritetines sritis (ekologinį ir skaitmeninį perėjimą, konkurencingumą ir sanglaudą);
- ieškoti daugiau sąlyčio taškų ruošiantis ES ekonominės ir valiutos sąjungos gilinimui, baigiant įgyvendinti Bankų sąjungą bei Kapitalo rinkų sąjungą, atnaujinant diskusijas kitais Ekonominės sąjungos stiprinimo bei adekvačios *policy mix* euro zonoje klausimais.

Sveikatos Europa

- prisidėti kuriant europinę sveikatos sistemą, užtikrinančią Europos Sąjungai medicininio aprūpinimo saugumą (medikamentais, įranga) tam, kad ES būtų labiau nepriklausoma, susidūrus su visuomenės sveikatos krizėmis bei iššūkiais.

Socialinė Europa

- sudaryti palankias sąlygas tikrai, apsaugą teikiančiai, ES socialinei sistemai susiformuoti, ypač tam, kad būtų įmanoma atremti iššūkius, sąlygotus dabartinės sanitarinės krizės, kurios socialiniai-ekonominiai padariniai visų pirma paliečia pažeidžiamus asmenis;
- prisidėti prie esminių ES socialinių teisių bazės principų įgyvendinimo, įdiegiant ir minimalių atlyginimų sistemą.

Teisingumas ir vidaus reikalai

- sustiprinti išorinių Europos Sąjungos sienų saugumą: prisidėti prie efektyvaus Šengeno erdvės veikimo ir vientisumo, drauge išsaugant pamatinį laisvo asmenų judėjimo principą;
- kaip galima greičiau ieškoti europinių kompromisų tam, kad atsakingumo ir solidarumo dvasioje, dėl kurios sutarė Europos vadovų taryba, būtų pasiektas susitarimas dėl pasiūlymo dėl prieglobsčio ir migracijos pakto;
- sustiprinti ES atsaką terorizmo grėsmei: prisidėti kovojant su radikalizacija, ypač – kibernetinėje erdvėje, ieškoti europinio konsensuso dėl atitinkamų duomenų bazių suderinamumo ir kovos su terorizmo finansavimu priemonių;
- tęsti policijos ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą kovoje su organizuotu tarptautiniu nusikalstamumu.

Prekyba

- prisidėti ieškant bendrų pozicijų, visų pirma – ES ryšių su Kinija ir JAV srityje, išaugus įtampai prekybiniuose santykiuose, taip pat kalbant apie ryšius su Jungtine Karalyste, vykstant deryboms dėl būsimų santykių tam, kad ES būtų aprūpinta visais įrankiais ir politikomis, būtinais ES įmonėms atkurti sąžiningos konkurencijos su trečiosiomis šalimis sąlygas;
- bendradarbiauti užtikrinant, kad nuolat didėjantis prekybos politikos derinimas su ES vidaus politika, ypač ES aplinkos, klimato ir žemės ūkio politika, būtų pagrindinė ES prekybos politikos reformos ašis.

Išorės santykiai

- skatinti pilną Minsko susitarimų įgyvendinimą, pabrėžiant Rusijos atsakomybę dėl šio konflikto, ir remti Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą bei teritorinį vientisumą remiantis tarptautinės bendruomenės pripažintomis sienomis, primenant ES įsipareigojimą nepripažinti Rusijos neteisėtai

įvykdytos Krymo ir Sevastopolio aneksijos bei palaikyti su pilnu Minsko susitarimų įgyvendinimu susietas sankcijas; taip pat paremti Ukrainos pastangas siekiant reformų šalies viduje, ypačingai įgyvendinant ES ir Ukrainos asociacijos sutartį;

- remti Sakartvelo nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą tarptautinės bendruomenės pripažintų sienų rėmuose;
- solidarizuotis su baltarusių tautos siekiu laisvai spręsti dėl savo likimo ir kurti savo ateitį demokratiškoje, suverenioje ir nepriklausomoje Baltarusijoje;
- svarstyti būdus sustiprinti Europoje atsparumą propagandai, dezinformacijai ir istorijos falsifikavimui; kasmet organizuoti dvišales konsultacijas šiais klausimais; kovoti su kišimusi į vidaus reikalus bendro Lietuvos, Prancūzijos ir Latvijos pareiškimo/deklaracijos Europos Komisijos pirmininkei dvasioje;
- prisidėti palaikant Europos Sąjungos vienybę Rusijos atžvilgiu taikant dialogu ir tvirtumu (sankcijomis) pagrįstą požiūrį, bei remiantis penkiais URT 2016 m. kovo 14 d. posėdyje priimtais principais;
- keistis nuomonėmis dėl būdų Vakarų Balkanų šalims suartėti su Europos Sąjunga, ypač ekonomikos, saugumo, susitaikymo, teisinės valstybės įtvirtinimo ir pilno reformų įgyvendinimo srityse tam, kad šiuo požiūriu jų pastangas lydėtų pagalba, laikantis naujos 2020 m. kovo mėnesį Vadovų tarybos pasirinktos metodikos, grįstos reiklumu, laipsniškumu ir grįžtamumu;
- prisidėti prie atnaujintos ES kaimynystės politikos, Rytų partnerystės ir Viduržemio jūros sąjungos įgyvendinimo regioniniu mastu;
- panaudojant Lietuvos ir Prancūzijos patirtį bei ekspertines žinias, reguliariai keistis informacija apie bendradarbiavimą su Rytų partnerystės šalimis ir imtis bendrų iniciatyvų tam, kad šioms šalims būtų suteikta pagalba vykdant demokratines reformas ir sustiprintas jų atsparumas, remiantis į penkias pagrindines ašis: (i) atsparių ekonomikų įtvirtinimas, (ii) atsakingos institucijos, teisinė valstybė ir saugumas, (iii) klimatas, (iv) skaitmeninė transformacija, (v) atsparių, teisingų ir įtraukių visuomenių įtvirtinimas;
- remti ES ir asocijuotų partnerių (Ukrainos, Sakartvelo ir Moldovos) pasirašytų Asociacijos sutarčių, kurias sudaro ir išsamios bei visapusiškos laisvosios prekybos erdvės susitarimai, įgyvendinimą bei su jomis susijusias reformas;
- remti, lygiai kaip ir asocijuotus partnerius, tinkamo pasiūlymo trims kitoms asociacijos sutarties nepasirašiusioms šalims (Armėnijai, Ažerbaidžanui ir Baltarusijai) parengimą ir įgyvendinimą, atsižvelgiant į padėtį tose šalyse bei ES ir jos valstybių narių interesus;
- Rytų partnerystės rėmuose, nuosekliai remti pilietinę visuomenę ir skatinti europinių demokratiškos vertybių sklaidą, teisinės valstybės principus ir pagarbą žmogaus teisėms;
- rengti konsultacijas dėl bendradarbiavimo su ES pietinėmis kaimynėmis, taip pat su jomis besiribojančiomis kaimyninėmis šalimis ir dėl santykių su Užsachario Afrikos valstybėmis plėtros;
- bendromis jėgomis sustiprinti paramą ES kaimyninių šalių pilietinėms visuomenėms ir demokratijai;

- remti pastangas, kurių Europos Sąjunga ėmėsi strateginės komunikacijos srityje, ir numatyti konkrečius veiksmus kovai su propaganda ir kitomis iš trečių šalių ES ir jos valstybėms narėms kylančiomis grėsmėmis;
- kalbėti su ES partneriais apie mūsų bendrą demokratijos apsaugos iniciatyvą (rinkiminių procedūrų apsauga nuo kibernetinių atakų, kova su dezinformacija, Europos politinių partijų finansavimo reglamentavimas).

1.2- Intensyvinti dvišalį politinį bendradarbiavimą

- tęsti aukšto lygio susitikimus (ministrų, generalinių direktorių, centrinės administracijos direktorių, atsakingų už tam tikrą regioną ar sektorių, karinių štabų vadų);
- plėtoti ryšius, dalijimąsi patirtimi ir mainus tarp abiejų valstybių pareigūnų;
- skatinti tarpparlamentinį dialogą: rengti reguliarius tarpparlamentinių ryšių grupių susitikimus;
- skatinti aukšto lygio pranešėjų dalyvavimą konferencijose ir diskusijose svarbiausiais strateginiais klausimais Lietuvoje ir Prancūzijoje.

1.3- Plėtoti daugiašalį bendradarbiavimą

- stiprinti mūsų įsipareigojimą reguliariai rengti konsultacijas dėl abiejų šalių bendradarbiavimo Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje ir jai pavaldžiuose organuose, siekiant taikos ir tarptautinio saugumo. Dirbti kartu stiprinant daugiašališkumą, siekiant žmogaus teisių ir pamatinių laisvių stiprinimo ir jų plėtros, pasitelkiant konsultacijas užsienio reikalų ministerijų lygiu, kad ir kiek reikėtų, įskaitant ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos darbus;
- stiprinti bendradarbiavimą UNESCO, ypač šios organizacijos reformų vykdymo metu, stengiantis remti bendras iniciatyvas dėl didesnio organizacijos matomumo;
- stiprinti bendradarbiavimą ir gerosios praktikos mainus EBPO;
- skirti ypatingą dėmesį žurnalistų apsaugai, ypač ginkluotuose konfliktuose, remiantis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija 2222 (2015); stiprinti bendrą darbą dėl žurnalistų teisių tokiuose forumuose kaip Jungtinėse Tautose, ESBO ir UNESCO;
- skatinti daugiakalbystę ir prancūzų kalbos vartojimą bei frankofoniškas vertybes; šiuo tikslu gilinti abiejų šalių bendradarbiavimą dalyvaujant Tarptautinėje frankofonijos organizacijoje (TFO). Šiuo bendradarbiavimu bus siekiama šių tikslų: stiprinti Lietuvos pareigūnų prancūzų kalbos įgūdžius ir keistis gerąja patirtimi, stiprinti daugiakalbystės ir prancūzų kalbos praktiką tarptautinėse organizacijose (ypač JT, EBPO, ESBO, Europos Taryba ir Europos Sąjungos institucijose) ir užtikrinti pagrindinių frankofonijos vertybių, teisinės valstybės, taikos ir pasaulinio valdymo principų propagavimą. Frankofoniškas bendradarbiavimas neapsiriboja vien tik TFO, taip pat reikės stiprinti abiejų šalių bendradarbiavimą kituose frankofonijos organuose, kurių nariais yra abi šalys: Frankofoniškų universitetų agentūra (FUA) ir Frankofonijos parlamentinė asamblėja (FPA). Vilniaus

frankofonijos ambasadorių grupė taip pat suteiks vertingą pagrindą frankofoniškam bendradarbiavimui, ypač organizuojant renginius Frankofonijos dienos (kovo 20 d.) proga.

2- Partnerystė gynybos ir vidaus saugumo srityje

2.1- Gilinti bendradarbiavimą gynybos ir saugumo srityje

- prisidėti prie Lietuvos atgrasymo priemonių užtikrinimo (Prancūzijos dalyvavimas NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse, išminavimo Baltijos jūroje operacijose ir NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinėje grupėje Baltijos šalyse);
- Atlanto aljanso bendradarbiavimo ir solidarumo dvasioje bei atsižvelgiant į saugumo padėtį regione stiprinti transatlantinį bendradarbiavimą ir solidarumą;
- dirbti Europos gynybos gilinimo klausimais, visų pirma Nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo ir Europos gynybos fondo rėmuose, stiprinant Europos gebėjimą veikti savarankiškai, visapusiškai papildant NATO ir glaudžiai su ja bendradarbiaujant;
- ES, NATO ir JT rėmuose plėtoti bendradarbiavimą tarptautinių misijų ir operacijų srityje, ypač palaikant iniciatyvas dėl trečiųjų šalių pajėgumo stiprinimo; šioje srityje atkreipti ypatingą dėmesį į Sahelio grupės ir Rytų partnerystės šalis bei iššūkius, su kuriais jos susiduria;
- stiprinti bendradarbiavimą NATO, siekiant padėti sustiprinti europinį ramstį Aljanse, sustiprinti jo vienybę ir sanglaudą dėl bendrų vertybių ir dalyvauti adaptacijoje prie esamų iššūkių ir grėsmių;
- palaikyti strateginį dialogą, organizuojant dvišalius susitikimus tarp gynybos ministerijų pareigūnų ir karinių štabų vadų bei dalyvaujant Prancūzijos ir Baltijos šalių seminaruose gynybos klausimais; skatinti bendros strateginės kultūros atsiradimą;
- tęsti bendradarbiavimą karinių pajėgumų srityje;
- tęsti ir plėsti dvišalį karinį bendradarbiavimą dvišalėse ir daugiašalėse karinėse pratybose;
- skatinti glaudų koordinavimą tarptautiniuose forumuose, siekiant paremti kovą su terorizmu ir taip padėti sukurti sąlygas ilgalaikiai pergalei prieš teroristines organizacijas, tokias kaip „Daesh“ ir „Al-Qaeda“, kovoti su teroristų finansavimu, užkirsti kelią tarptautiniam teroristų judėjimui, kovoti su teroristų nebaudžiamumu ir interneto naudojimu terorizmo tikslais;
- skatinti glaudų koordinavimą kompetentinguose tarptautiniuose forumuose, taip pat su mūsų pagrindiniais Europos partneriais ir NATO, siekiant įtvirtinti neplatinimo režimą, kovoti su masinio naikinimo ginklų ir jų pristatymo sistemų platinimu, skatinti pragmatišką požiūrį į nusiginklavimą ir ginklų kontrolę (ypač atsižvelgiant į branduolinių ir įprastinių ginklų kontrolės priemonių, turinčių tiesioginį poveikį europiečių saugumui, išsaugojimą), sustiprinti šios srities tarptautinius režimus, įskaitant bendrais veiksmais kovojant su nebaudžiamumu, susijusiu su cheminio ginklo naudojimu;
- skatinti keistis nuomonėmis saugumo ir gynybos klausimais, intensyvinti mainus tarp karo akademijų ir mokslinių tyrimų centrų, taip pat skatinti karininkų ir kariūnų mainus;
- skatinti Lietuvos karius mokytis prancūzų kalbos;

- bendradarbiauti ir keistis gerąja patirtimi ir asmeniniais kontaktais naujų technologijų taikymo, kibernetinio saugumo, strateginės komunikacijos, hibridinių grėsmių nustatymo, prevencijos ir atsakojoms, kovos su dezinformacija srityse;
- įamžinti Lietuvoje žuvusių Prancūzijos karių atminimą.

2.2- Plėtoti bendradarbiavimą teisingumo ir vidaus saugumo srityse

- stiprinti aukščiausių teisminių institucijų bendradarbiavimą teismų nepriklausomumo ir pagrindinių proceso šalių teisių apsaugos klausimais, siekiant skatinti teisinę valstybę;
- plėtoti teisminių, policijos, žvalgybos ir muitinių institucijų tiesioginius mainus bei skatinti teisminių institucijų dialogą abipusio teismo sprendimų baudžiamosiose bylose pripažinimo ir Europos arešto orderių vykdymo srityje, visų pirma perkėlimų ir ekstradicijų organizavimo klausimais;
- stiprinti aukštų teisėsaugos pareigūnų bendradarbiavimą kovojant su organizuotu nusikalstamumu, ypač tokiose srityse kaip neteisėta prekyba narkotikais, finansiniai nusikaltimai, turtiniai nusikaltimai, nusikaltimai elektroninėje erdvėje ir terorizmas;
- skatinti keistis patirtimi krizių valdymo klausimais;
- organizuoti dvišalius mokymus, keistis gerąja praktika, ypač migracijos valdymo, kriminalinės žvalgybos, kovos su radikalizacija – ypač nepilnamečių -, gerųjų praktikų kalėjimų sistemoje, potencialių terorizmo taikinių apsaugos ir atsparumo stiprinimo bei vadovybės apsaugos srityse.

2.3- Plėtoti dvišalį bendradarbiavimą civilinės saugos srityje

- plėsti ekspertų mainus ir mokymus miestų rizikos ir katastrofų pasekmių valdymo, taip pat gelbėjimo kelyje ir savanorystės srityse.

3- Ekonominis bendradarbiavimas, ypač ekonomikos ateities ir suvereniteto sektoriuose

3.1- Pagyvinti ekonominius santykius

- skatinti dvišalių prekių ir paslaugų srautų plėtrą, ypač inžinerinės pramonės, automobilių gamybos, žemės ūkio ir žemės ūkio maisto, medienos ir baldų, chemijos ir farmacijos pramonėje, transporto (ypač geležinkelių ir viešojo transporto) ir energetikos srityse; ypatingą prioritetą teikiant aukštos pridėtinės vertės produktų eksportui, taip pat kompetencijos perdavimui aukštųjų technologijų sektoriuose;
- skatinti sinergiją tarp abiejų šalių startuolių, ypač finansų technologijų srityje, mainantis informacija apie naudojamas priemones skleidžiant *Blockchain* technologiją, šį sektorių reguliuojančius teisės aktus ir įmonių bei socialinių partnerių iniciatyvas;

- skatinti bendradarbiavimą kibernetinio finansų sektoriaus saugumo ir pinigų plovimo rizikos valdymo srityse;
- palaikyti ir sustiprinti pasitikėjimo atmosferą, kad būtų apsaugotos ir plečiamos investicijos abiejose šalyse, tęsti politinį dialogą siekiant greitesnio ginčų sprendimo;
- skatinti mažųjų ir vidutinių įmonių įėjimą į Lietuvos ir Prancūzijos rinkas;
- skatinti Lietuvos ir Prancūzijos pramonės įmonių bendradarbiavimą, ypač tarp Lietuvos ir Prancūzijos biotechnologijų lazerių ekosistemų, keistis gerąja praktika pramonės skaitmeninimo srityje ir prisidėti prie dialogo tarp abiejų šalių profesinių asociacijų intensyvinimo;
- skatinti inovatyvių mažųjų ir vidutinių įmonių mainus;
- padėti užmegzti ryšius, rengiant verslininkų misijas, apskritojo stalo diskusijas, praktinius seminarus;
- skatinti Lietuvos ir Prancūzijos turizmo ir verslo plėtrą rengiant veiklos, produkcijos, turizmo galimybių pristatymo renginius, ypač dalyvaujant profesionalams ir plačiajai publikai skirtose parodose, bendradarbiaujant tarptautinėse turizmo organizacijose, taip pat sudarant palankias sąlygas atidaryti tiesioginę oro susisiekimo liniją tarp Vilniaus ir Paryžiaus.

3.2- Plėtoti dvišalį bendradarbiavimą energetikos srityje

- plėtoti bendradarbiavimą, ypač pramoninį, veiksmingai ir be pavojaus nutraukiant Ignalinos branduolinės elektrinės eksploatavimą;
- atitinkamuose forumuose tęsti dialogą dėl branduolinių jėgainių projektų trečiojoje šalyse ir jų atitiktį tarptautiniams branduolinės saugos reikalavimams, ypač Baltarusijos Astravo AE;
- skatinti pramoninį bendradarbiavimą Lietuvos (ir kitų Baltijos šalių – Estijos, Latvijos) elektros sistemų desinchronizavimo nuo IPS/UPS sistemos ir sinchronizavimo su Europos Sąjungos tinklais srityje;
- skatinti bendradarbiavimą atsinaujinančios energijos srityje, ypač vėjo energijos ir vandenilio sektoriuose;
- plėsti bendradarbiavimą tvaraus finansavimo srityje, ypač išleidžiant žaliasias obligacijas;
- siekti bendradarbiavimo energetinio saugumo srityje, įskaitant strateginius objektus ir infrastruktūrą.

3.3- Plėtoti bendradarbiavimą transporto srityje

- bendradarbiauti plėtojant transeuropinius transporto tinklus (TEN-T), skatinti transporto infrastruktūros ir jungčių kūrimą, kas sustiprintų bendrąją rinką, užtikrintų laisvą prekių, paslaugų ir žmonių judėjimą ir remtų ekonomikos augimą;

- dirbti drauge, siekiant plėtoti tarptautinį kelių ir geležinkelių transportą, visų pirma įgyvendinant *Rail Baltica* geležinkelių jungties projektą;
- tęsti diskusijas dėl „Mobilumo paketo“, siekiant užtikrinti veiksmingą Europos standartų įgyvendinimą ir užbaigti bendrosios rinkos sukūrimą.

3.4- Plėtoti bendradarbiavimą žemės ūkio ir žemės ūkio maisto pramonės srityse

- skatinti tvarų augimą aplinkosaugos ir socialiniu požiūriu, konkurencingumą ir žiedinės ekonomikos plėtrą žemės ūkio ir žemės ūkio maisto produktų sektoriuje, siekiant įveikti tokius pasaulinius iššūkius kaip klimato kaita, švelninant ją ir adaptuojantis, siekiant užtikrinti aprūpinimą maistu ir pagerinti maisto saugą bei sveikatos ir maisto bei mitybos kokybę;
- skatinti žemės ūkio ir žemės ūkio maisto pramonės žiedinės ekonomikos tvarų augimą, konkurencingumą ir plėtrą, siekiant įveikti tokius pasaulinius iššūkius kaip apsirūpinimas maistu, mitybos gerinimas, maisto sauga ir kokybė;
- bendradarbiauti ieškant techninių sprendimų, kaip pagerinti maisto kokybę (partnerystės ekologinio ūkininkavimo srityje, agroekologija siekiant pažangos visoje maisto grandinėje).

4- Bendradarbiavimas kultūros, švietimo, aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, sporto ir kalbinėje srityse

4.1- Intensyvinti bendradarbiavimą kultūros, švietimo, kalbinėje ir sporto srityse

- plėtoti partnerystę remiantis ambicinga programa, įgyvendinama 2018 metais pradėtų Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo renginių rėmuose;
- užtikrinti 2017 m. spalio 5 d. susitarimu su Klaipėdos savivaldybe ir universitetu įkurtos kultūrinės partnerystės tvarumą (šiuolaikinis šokis, kinas ir memorialiniai renginiai);
- plėtoti Prancūzijos instituto įgyvendinamą renginių programą, kuri supažindina su Prancūzijos ekspertų požiūriu į šiuolaikines problemas;
- bendradarbiauti įgyvendinant „Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022“ programą;
- dirbti kartu įgyvendinant dvišalį kultūros projektą minint mūsų šalių diplomatinių santykių užmezgimo šimtmetį, tame tarpe programos „Kaunas – 2022 m. Kultūros sostinė“ rėmuose;
- plėtoti kultūros srities profesionalų bendradarbiavimo projektus, aukštųjų meno mokyklų dėstytojų, kūrėjų ir meno kūrinių mainus ir skatinti jų mobilumą, įskaitant ir jų pristatymus festivaliuose ir mugėse;
- plėtoti institucinį bendradarbiavimą muziejinkystės ir kultūros paveldo srityse: rengti mokymo seminarus su ekspertais iš Lietuvos ir Prancūzijos;

- siūlyti kursus Lietuvos mokytojams Prancūzų institute Vilniuje, kurie suteiks jiems galimybę įgyti DELF/DALF sertifikatą, kad būtų palaikoma prancūzų kalbos mokymo Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose, kur mokoma prancūzų kalbos, ir jo kokybės plėtra;
- stiprinti ir plėsti esamą Prancūzų licėjaus Vilniuje ir Lietuvos įstaigų partnerystę organizuojant bendrus renginius (Frankofonijos šventė, profesinės orientacijos forumas ir kt.);
- skatinti prancūzų kalbos mokymą Lietuvos mokyklose bendradarbiaujant Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir Prancūzų institutui;
- plėtoti integruotą dalykų mokymą prancūzų kalba, pirmenybę teikiant šio metodo pedagoginei kokybei, pavyzdžiui, savanoriškai prisijungiant prie pasaulinio *LabelFranceEducation* mokyklų tinklo;
- plėtoti institucinį bendradarbiavimą sporto srityje.

4.2- Stiprinti bendradarbiavimą universitetinio mokslo, mokslinių tyrimų ir decentralizavimo srityse

- pagyvinti prancūzų kalbos dėstymą aukštesiose mokyklose, įskaitant ir parengimą ją vartoti profesinėje srityje;
- sudaryti palankias sąlygas studentų mobilumui ir jį palaikyti: su studentais ir aukštojo mokslo institucijomis abipusiškai dalytis informacija apie studijų galimybes Lietuvoje ir Prancūzijoje;
- sudaryti palankias sąlygas mokslo tyrėjų mobilumui ir toliau jį skatinti: tęsti ir plėtoti Lietuvos ir Prancūzijos Huberto Curieno partnerystės programos *Žiliberas*, mūsų mokslinio bendradarbiavimo struktūrinio įrankio, įgyvendinimą;
- gilinti universitetų partnerystę, ypač kuriant Europos universitetų aljansus;
- tęsti bendradarbiavimą Europos aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų erdvės rėmuose;
- plėtoti jungtines universitetinių studijų programas, suteikiančias mokslo laipsnį, taip pat Lietuvos ir Prancūzijos universitetų dvišalį bendradarbiavimą *Erasmus+* programoje;
- sudaryti palankias sąlygas imtis priemonių stiprinti medijų ir skaitmeninio raštingumo ugdymą;
- plėtoti edukacinę partnerystę švietimo, mokymosi ir profesinio mokymo klausimais, visų pirma technologijų srityse;
- sustiprinti bendradarbiavimą humanitarinių mokslų srityje: skatinti rengti bendrus politikos ir socialinių mokslų seminarus;
- remti Frankofonijos šalių universitetinius centrus Lietuvos aukštojo mokslo įstaigose, padedant surasti konferencijoms pranešėjus ir mokslinius partnerius Prancūzijoje ir kitose prancūzakalbėse šalyse ;
- plėtoti partnerystę universitetinių menų studijų programų srityje;

- plėtoti bendradarbiavimą prioritetinėse (energetikos, aplinkosaugos, klimato) mokslo srityse; skatinti bendrą dalyvavimą *Horizon 2020* programoje, apimančioje ir *Spreading Excellence and Widening Participation* programą;
- skatinti decentralizuoto bendradarbiavimo veiksmus, visų pirma savivaldybių ir regionų tarnautojų mokymus;
- skatinti Prancūzijos mokslininkų ir mokslo tyrėjų dalyvavimą kas antrus metus Vilniuje rengiamose tarptautinėse konferencijose *Life Sciences Baltics*;
- skatinti bendradarbiavimą akademinio lygiu dirbtinio intelekto srityje;
- skatinti dalijimąsi gerąja algoritminės rizikos valdymo patirtimi;
- plėtoti bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje Europos branduolinių tyrimų organizacijoje - CERN.

Pasirašyta 2020 m. rugsėjo 29 d. Vilniuje dviem originaliais egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir prancūzų kalbomis, abu tekstai yra vienodai autentiški.

Lietuvos Respublikos

Vyriausybės vardu

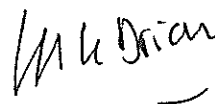

Linas Linkevičius

Užsienio reikalų ministras

Prancūzijos Respublikos

Vyriausybės vardu

Jean-Yves Le Drian

Europos ir užsienio reikalų ministras